

Projekt budżetu w części 73 – Zakład
Ubezpieczeń Społecznych
oraz planów finansowych
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
i Funduszu Rezerwy Demograficznej
na rok 2007

2007

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
WPROWADZENIE	3
PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA ZUS, FUS I FRD	3
CEL I ZASADY DZIAŁANIA	4
ZAŁOŻENIA PLANU	9
BUDŻET W CZĘŚCI 73 – ZUS.....	12
DOCHODY BUDŻETU	12
WYDATKI BUDŻETU	12
DZIAŁ 753 – OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	12
DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA	14
DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	14
FUNDUSZ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	18
PRZYCHODY.....	18
WYDATKI - KOSZTY.....	19
<i>Wydatki na świadczenia pieniężne</i>	<i>20</i>
<i>Wydatki bieżące</i>	<i>22</i>
<i>Rezerwy i odpisy aktualizujące wartości należności</i>	<i>23</i>
SYTUACJA FINANSOWA	23
INFORMACJA DODATKOWA	26
<i>Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.....</i>	<i>26</i>
<i>Przepływy finansowe w FUS - ujęcie kasowe</i>	<i>28</i>
<i>Wpływy ze składek na FUS</i>	<i>29</i>
<i>Wpływy składek na ubezpieczenia społeczne w podziale na fundusze</i>	<i>30</i>
<i>Składki należne otwartym funduszom emerytalnym</i>	<i>31</i>
<i>Wydatki na emerytury i renty.....</i>	<i>31</i>
<i>Koszty obsługi kredytów</i>	<i>32</i>
<i>Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.....</i>	<i>33</i>
FUNDUSZ REZERWY DEMOGRAFICZNEJ.....	36
PRZYCHODY.....	36
WYDATKI.....	36
SYTUACJA FINANSOWA	37
ZAŁĄCZNIK 1. PROJEKT PLANU WYDATKÓW BUDŻETU W CZĘŚCI 73 – ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2007	39
ZAŁĄCZNIK 2. PROJEKT PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2007	40
ZAŁĄCZNIK 3. PROJEKT PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REZERWY DEMOGRAFICZNEJ NA ROK 2007	43

Wprowadzenie

Niniejszy materiał stanowi szczegółowy opis budżetu państwa w części 73 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych i planów finansowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Funduszu Rezerwy Demograficznej. W projekcie budżetu i planu finansowego FUS na 2007 r. nastąpiła zmiana w układzie prezentowanych danych, polegająca na wyłączeniu od 2007 r. z planu finansowego FUS wydatków na świadczenia zlecone zakładowi do wypłaty (finansowane dotychczas w ramach dotacji celowej dla Funduszu, np. renty inwalidów wojennych i wojskowych, świadczenia dla kombatanów) i przeniesienie tych wydatków do odrębnego rozdziału wydatków budżetowych. Wydatki na świadczenia zlecone wraz z kosztami ich obsługi od 2007 r. są planowane w ramach nowo utworzonego rozdziału 75313 „Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”. W opracowaniu zamieszczono również opis warunków prawnych i systemowych oraz analizę wrażliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na odmienne niż w planie ukształtowanie się parametrów ekonomicznych.

Podstawy prawne działania ZUS, FUS i FRD

Podstawą prawną działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) i Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) jest ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Ustawa ta powołała do życia FRD oraz ustanowiła nowy status prawny ZUS i FUS (rozdzielając ZUS jako instytucję od zarządzanych przez nią funduszy), a także określiła najważniejsze zadania ZUS i podstawowe zasady gospodarki finansowej ZUS, FUS i FRD, w tym:

- źródła ich przychodów,
- rodzaje wydatków finansowanych przez ZUS oraz z funduszy, których jest dysponentem,
- zasady planowania i sprawozdawczości.

Podkreślić trzeba, że ZUS i FUS są odrębnymi choć ściśle powiązanymi jednostkami. Podstawowym aktem prawnym określającym wydatki tego ostatniego jest ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Oprócz tych dwóch aktów, do ZUS, FUS i FRD mają zastosowanie również przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Nakłada to na ZUS, jako podmiot zaliczany do sektora finansów publicznych i dysponenta funduszy zaliczanych do tego sektora, obowiązki dotyczące zasad prowadzenia gospodarki finansowej, sprawozdawczości, a także udostępniania danych o swej działalności. Jako podmiot sektora finansów publicznych ZUS podlega w szczególności przepisom:

- ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- ustawy – Prawo zamówień publicznych,

- ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

ZUS oraz wszystkie zarządzane przezeń jednostki są zobowiązane do przestrzegania zasad ustawy o rachunkowości. Rodzi to szereg konsekwencji wynikających z konieczności pogodzenia jej wymagań z zasadami działania sektora publicznego. W szczególności, wynikiem tego jest istnienie dwóch rodzajów sprawozdawczości i sprawozdań.

Cel i zasady działania

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Podstawowym celem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednakże zakres obowiązków realizowanych przez ZUS, wynikających z odpowiednich aktów prawnych dalece wykracza poza ten obszar, który został określony ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy.

Do zakresu działania Zakładu należy:

- realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych,
- realizacja umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych,
- dysponowanie środkami finansowymi Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz budżetu państwa w części 73,
- kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- pobór i odprowadzanie składek do otwartych funduszy emerytalnych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- realizacja innych zadań zleconych Zakładowi.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje szczegółowe zadania określone w kilkunastu różnych ustawach, w tym w zakresie:

1. składek:

- wymierza i pobiera składki na ubezpieczenia społeczne,
- wylicza składkę na II filar ubezpieczenia emerytalnego oraz przekazuje ją do otwartych funduszy emerytalnych (OFE),
- prowadzi Centralny Rejestr Ubezpieczonych, Centralny Rejestr Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, system ewidencji płatników składek oraz Centralny Rejestr Płatników Składek,
- prowadzi rozliczenia na kontach płatników składek i ewidencjonuje składki na indywidualnych kontach ubezpieczonych,
- kontroluje płatników składek w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązku opłaty składek oraz prowadzi przymusowe dochodzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie

zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,

- gromadzi dane niezbędne do różnicowania składki na ubezpieczenie wypadkowe w ramach poszczególnych grup działalności i docelowo – w odniesieniu do indywidualnych płatników składek,
- przekazuje ubezpieczonym urodzonym po 1948 r. informację o zaewidencjonowanych na ich kontach składkach na ubezpieczenie emerytalne.

2. świadczeń:

- ustala uprawnienia i wypłaca każdego miesiąca emerytury i renty finansowane z FUS oraz z budżetu państwa, tj. m.in. renty socjalne, dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca osobom pobierającym emerytury i renty dodatki pielęgnacyjne oraz dodatki dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca następujące świadczenia:
 - a) dodatki kombatanckie,
 - b) świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego,
 - c) dodatki kompensacyjne,
 - d) ryczałty energetyczne,
 - e) świadczenia pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
 - f) świadczenia pieniężne dla byłych żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalni węgla, kamieniołomach i zakładach rud uranu oraz batalionach budowlanych,
 - g) ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów górniczych,
 - h) ekwiwalenty pieniężne za deputat węglowy dla emerytów i rencistów kolejowych,
- ustala uprawnienia i wypłaca jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy bądź choroby zawodowej,
- ustala uprawnienia i wypłaca zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze, wyrównawcze, pogrzebowe oraz świadczenia rehabilitacyjne, a także kontroluje poprawność przyznawania i wypłat tych świadczeń dokonywanych przez pracodawców – płatników składek,
- w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych Zakład realizuje umowy dwustronne dotyczące zabezpieczenia społecznego oraz porozumienia o wzajemnym transferze świadczeń emerytalno-rentowych zawarte z szeregiem państw,
- przeprowadza badania lekarskie i wydaje orzeczenia dla potrzeb ustalenia uprawnień do świadczeń ubezpieczeniowych,

- prowadzi postępowanie orzecznicze II instancji, umożliwiające osobom starającym się o rentę dodatkową komisijną ocenę ich zdolności do pracy,
- kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz nadaje upoważnienia lekarzom do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy,
- prowadzi rehabilitację leczniczą mającą na celu przywrócenie zdolności do pracy,
- ustala okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy w stosunku do prowadzących pozarolniczą działalność oraz współpracujących przy prowadzeniu takiej działalności, w karcie wypadku,
- odprowadza do urzędów skarbowych należny podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłacanych świadczeń,
- realizując decyzje Prezesa Rady Ministrów Zakład przekazuje świadczenia specjalne dla polskich kombatanów zamieszkałych w krajach byłego Związku Radzieckiego,
- wypłaca renty odszkodowawcze dla osób poszkodowanych przez żołnierzy Wojsk Federacji Rosyjskiej,
- refunduje rencistom wojennym i wojskowym część składki na ubezpieczenie komunikacyjne OC i AC,
- realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłatą zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,
- uczestniczy w ustawowo określonym zakresie w realizacji ubezpieczeń rolniczych,
- ustala kapitał początkowy dla osób ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- realizuje zadania wynikające z Rozporządzeń Wspólnotowych, w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej; Zakład pełni funkcję instytucji właściwej i łącznikowej w zakresie koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, współpracując z 800 instytucjami łącznikowymi z krajów UE.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje swoje zadania w strukturze organizacyjnej obejmującej Centralę oraz terenowe jednostki organizacyjne, tj. oddziały oraz podległe im inspektoraty i biura terenowe. Sieć jednostek ZUS na terenie kraju obejmuje 329 jednostek, z tego 42 oddziały, 224 inspektoraty i 63 biura terenowe.

W niektórych oddziałach Zakładu, wyznaczonych odrębnymi decyzjami Prezesa, wykonywane są zadania w zakresie:

- realizacji umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przez wydziały umów międzynarodowych,
- wprowadzania i przetwarzania danych przekazywanych przez płatników składek, w ośrodkach przetwarzania danych (OPD),
- szkolenia, doksztalcania i doskonalenia zawodowego pracowników oraz płatników składek w regionalnych ośrodkach szkolenia (ROS),
- obsługi poligraficznej Zakładu przez wydziały poligrafii.

Jak wynika z powyższego, zadania realizowane przez ZUS są liczne i zróżnicowane. Zakład nie definiuje samodzielnie swoich celów i zadań oraz zakresu obsługi klientów, czy ich potencjalnej liczby. Wszystko to jest w pełni określone w odpowiednich aktach prawnych i nadzorowane przez państwo. Środki na pokrycie działalności Zakładu są również z góry ustalone (jak wysokość odpisu z FUS, czy poziom przychodów z tytułu zadań zleconych do realizacji Zakładowi określany przeważnie wskaźnikowo, nie pokrywający często kosztów ponoszonych w tym zakresie, np. z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Zgodnie z art. 76 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych uzyskuje przychody m.in. z:

- odpisów z funduszy wyodrębnionych w ramach FUS,
- należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek lub wpłat na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy oraz OFE,
- z tytułu wykonywania innych zadań zleczanych Zakładowi,
- dotacji z budżetu państwa.

Z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywane są w szczególności:

- wydatki bieżące (wynagrodzenia wraz pochodnymi, zakupy towarów i usług, koszty działalności Rady Nadzorczej ZUS),
- wydatki na inwestycje,
- wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS,
- koszty wypłaty świadczeń.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

FUS jest państwowym funduszem celowym bez osobowości prawnej, powołanym w celu realizacji zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Środki FUS są przeznaczone przede wszystkim na wypłatę świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego. Realizacji tych wypłat dokonuje ZUS jako dysponent Funduszu. W ramach FUS wyodrębnia się fundusze: emerytalny, rentowy, chorobowy i wypadkowy.

Ponadto, ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych przewidziała możliwość stworzenia funduszy rezerwowych dla ubezpieczeń rentowych, chorobowego i ubezpieczenia wypadkowego. Do dnia stworzenia niniejszego dokumentu nie wystąpiły ustawowe przesłanki ich utworzenia i fundusze nie funkcjonują. Zgodnie z artykułem 56 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawowym źródłem ich przychodów są nadwyżki środków pozostających na koniec roku na rachunkach odpowiednich funduszy nad kwotami niezbędnymi do wypłat świadczeń w styczniu kolejnego roku. Nadwyżek takich dotychczas nie zanotowano.

Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych określa przychody i wydatki FUS oraz zasady otrzymywania i dysponowania dotacją z budżetu państwa. Według jej przepisów do przychodów FUS należą między innymi:

- składki na ubezpieczenia społeczne, nie podlegające przekazaniu do OFE,
- refundacja z tytułu przekazywania składek do OFE,
- wpłaty z budżetu państwa i innych instytucji, przekazanych na świadczenia, których wypłatę zlecono Zakładowi, oprócz świadczeń finansowanych z odrębnych rozdziałów budżetowych oraz wpłat z instytucji zagranicznych,
- wpływy z oprocentowania rachunków bankowych FUS,
- odsetki od nieterminowo regulowanych zobowiązań wobec FUS oraz zwroty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami,
- wpływy z opłaty dodatkowej i prolongacyjnej,
- dotacje z budżetu państwa.

Za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych FUS może zaciągać kredyty.

Ze środków zgromadzonych w FUS finansowane są między innymi:

- wypłaty świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego oraz wypadkowego,
- wydatki na prewencję rentową oraz wypadkową,
- spłaty kredytów wraz z odsetkami,
- odsetki za nieterminowe wypłaty świadczeń,
- wydatki związane ze zleconą Zakładowi wypłatą świadczeń z budżetu państwa (z wyjątkiem świadczeń finansowanych z odrębnych rozdziałów budżetowych) i innych instytucji,
- odpisy stanowiące przychody Zakładu.

Fundusz Rezerwy Demograficznej

FRD powołany został ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w celu uzupełniania niedoboru funduszu emerytalnego, który pojawi się w następstwie zmian demograficznych zachodzących w Polsce. Budżet państwa gwarantuje wypłatę świadczeń emerytalnych z FUS. Prognozy demograficzne przewidują relatywny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby uprawnionych do świadczeń emerytalnych w następnym dziesięcioleciu. Przewiduje się, że największe przyrosty ludności w wieku poprodukcyjnym nastąpią po roku 2010 (w wiek poprodukcyjny wejdą liczne roczniki wyżu z lat pięćdziesiątych XX w.). W związku z tym może znacznie zwiększyć się niedobór środków w funduszu emerytalnym FUS.

Zarządzaniem środkami FRD zajmuje się ZUS. Środki FRD mogą być uruchomione nie wcześniej niż w 2009 r., w związku z czym działalność Funduszu polega obecnie na gromadzeniu i lokowaniu środków na późniejsze wypłaty. Status FRD został nadany w drodze rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lutego 2002 r. w sprawie nadania statutu Funduszowi Rezerwy Demograficznej (Dz. U. Nr 18, poz. 178). FRD ma wszystkie cechy państwowego funduszu celowego z osobowością prawną, jednak

w ustawie tworzącej FRD nie nadano mu takiego statusu. Organem FRD jest ZUS, który realizuje zadania związane z tym funduszem, stosując odpowiednio tryb określony w przepisach dotyczących Zakładu. Prezes ZUS kieruje działalnością FRD i reprezentuje go za granicą, a dla realizacji zadań z zakresu FRD może powierzać określone zadania wskazanym komórkom organizacyjnym Zakładu.

Gospodarka finansowa FRD odbywa się na podstawie wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego sporządzanej przez Zarząd Zakładu. Prognoza ta przedstawiana jest Radzie Ministrów co 3 lata do dnia 30 czerwca, razem z opinią aktuarusza wybranego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze konkursu.

FRD może być zasilany między innymi z:

- części składki na ubezpieczenie emerytalne, która w 2007 roku wyniesie 0,30 % podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie,
- środków z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa, na podstawie odrębnych przepisów (do dnia powstania niniejszego dokumentu FRD nie otrzymał środków z tego źródła),
- z przychodów od ulokowanych środków FRD.

Środki Funduszu Rezerwy Demograficznej przeznaczone będą na uzupełnienia niedoborów funduszu emerytalnego FUS. Uruchomienie środków FRD może nastąpić nie wcześniej niż w 2009 r., gdy świadczenia pobierać zaczną liczne roczniki powojennego wyżu demograficznego. Wykorzystanie środków FRD ma być zarządzone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Ze środków FRD pokrywane są koszty jego zarządu.

Założenia planu

Budżet oraz plany finansowe Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Rezerwy Demograficznej na rok 2007 uwzględniają następujące założenia:

1. średnioroczny wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej 105,3%,
2. wskaźnik wzrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej 101,4%,
3. składki planowane do przekazania OFE szacowane w kwocie 14.527,7 mln zł,
4. ubytek składek z tytułu ograniczenia podstawy wymiaru składek do 30-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 5.176 mln zł,
5. przekazywanie części składki na ubezpieczenie emerytalne do FRD w wysokości 0,30% podstawy wymiaru składki na fundusz emerytalny, tj. o 0,05 pp więcej niż w 2006 r.,
6. wskaźnik ściągłości składek na ubezpieczenia społeczne na poziomie 98,8%,
7. przeciętną stopę składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 1,51%,

8. wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne na poziomie 9,0% podstawy jej wymiaru,
 9. wyłączenie od 2007 r. z planu finansowego FUS wydatków na świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty (finansowane dotychczas w ramach dotacji celowej dla Funduszu) i przeniesienie ich do odrębnego rozdziału wydatków budżetowych,
 10. wzrost liczby osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe, finansowane z FUS, o 1,4%, tj. do przeciętnego miesięcznego poziomu 7.241,2 tys. (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi),
 11. waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2007 r. wskaźnikiem 101,4%, przyjętym przez Ministerstwo Finansów,
 12. ostatni etap podwyższania podstaw wymiaru rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz rent rodzinnych po tych inwalidach,
 13. trzeci etap wyrównywania tzw. starego portfela, tj. podwyższania kwoty bazowej do poziomu 94,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r.,
 14. projektowaną zmianę przepisów Kodeksu Pracy dotyczącą wydłużenia wymiaru urlopu macierzyńskiego o 2 tygodnie,
 15. wzrost wysokości zasiłków chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, wyrównawczego, pogrzebowego i świadczenia rehabilitacyjnego w związku z prognozowaną dynamiką przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
 16. wydatki na prewencję rentową w kwocie 115,1 mln zł,
 17. wydatki na prewencję wypadkową w kwocie 2,2 mln zł,
 18. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem 101,9%,
 19. odpis z FUS na działalność Zakładu w wysokości 3.148,0 mln zł.
- Plany finansowe w układzie rodzajowym znajdują się w załącznikach od 1 do 3. Uzasadnienie do poszczególnych planów przedstawiono w częściach opracowania poświęconym poszczególnym rodzajom wydatków.

Budżet w części 73 - ZUS

2007

Budżet w części 73 – ZUS

Dochody budżetu

Na 2007 r. planuje się dochody budżetu w kwocie 60.253 tys. zł w dziale 852 Pomoc Społeczna, w rozdziale 85234 Fundusz Alimentacyjny w likwidacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ZUS prowadzi od dnia 1 maja 2004 r. likwidację Funduszu Alimentacyjnego. W trakcie jej trwania likwidator prowadzi egzekucję należności funduszu oraz reguluje jego zobowiązania powstałe przed jej rozpoczęciem. Stosownie do postanowień art. 69 ust.1 wymienionej ustawy środki uzyskiwane w wyniku likwidacji funduszu podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa po zakończeniu każdego roku budżetowego do dnia 31 marca.

Wydatki budżetu

Planowane wydatki budżetu wynoszą 32.760.563 tys. zł i obejmują:

- dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne 26.629.122 tys. zł,
- dział 851 – Ochrona zdrowia 219.301 tys. zł,
- dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej 5.912.140 tys. zł.

Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

Wydatki w tym dziale zaplanowano w łącznej kwocie 26.629.122 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się:

1. Dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (rozdział 75303) wynosząca 22.161.930 tys. zł (szczegółowe omówienie dotacji przedstawiono przy przychodach funduszu),
2. Składki na ubezpieczenia społeczne (rozdział 75309) 1.096.242 tys. zł, z tego:
 - a) 660.386 tys. zł składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby przebywające na urloпах wychowawczych oraz pobierające zasiłek macierzyński. Plan w tym zakresie opracowano przy założeniu, że składka z tytułu przebywania na urloпах wychowawczych opłacana będzie za 171,2 tys. osób, dla których ustawowa podstawa wymiaru składki aktualnie wynosi 420 zł oraz przy przyjęciu za podstawę wymiaru składki planowaną kwotę wypłacanych zasiłków macierzyńskich, osobom które nie posiadają innego tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym (tj. nie podejmują jednocześnie zatrudnienia),

- b) 412.789 tys. zł część składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za zatrudnione osoby niepełnosprawne, finansowanej przez budżet państwa,
- c) 23.067 tys. zł z tytułu rozliczeń ubiegłego roku, różnica pomiędzy kwotą składek przekazanych a należnych składek z budżetu państwa,
3. Świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty na mocy odrębnych przepisów (rozdział 75313) w łącznej kwocie 3.370.360 tys. zł. Wydatki te, finansowane do 2006 r. w ramach dotacji celowej dla FUS, obejmują przede wszystkim:
- a) świadczenia pieniężne - 3.344.120 tys. zł

Wydatki na świadczenia pieniężne		Tabela 1	
Treść	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Ogółem świadczenia pieniężne	3.291.988	3.344.120	101,6
w tym:			
Renty inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów	1.748.292	1.807.982	103,4
Ryczałty energetyczne	528.940	537.939	101,7
Dodatki kombatanckie	339.145	326.644	96,3
Świadczenia pieniężne dla osób deportowanych i osadzonych w obozach pracy przymusowej	231.454	228.751	98,8
Ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy dla emerytów i rencistów kolejowych	242.525	243.960	100,6

Wydatki na świadczenia zaplanowano przy uwzględnieniu:

- przeciętnej miesięcznej liczby rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów na poziomie 100,6 tys. (spadek o 4,7%),
 - ostatniego etapu podwyższania podstaw wymiaru rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz rodzinnych po tych inwalidach do wysokości 1.775,89 zł,
 - waloryzacji świadczeń od 1 marca 2007 r. wskaźnikiem 101,4%,
 - przeciętnej miesięcznej liczby ryczałtów energetycznych na poziomie 404,8 tys. (spadek o 4,2%),
 - przeciętnej miesięcznej liczby dodatków kombatanckich na poziomie 175,3 tys. (spadek o 5,7%).
- b) wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty oraz dochodzenia nienależnych wypłat - 26.086 tys. zł.
4. Renty odszkodowawcze, przyznane osobom poszkodowanym przez żołnierzy wojsk Federacji Rosyjskiej (rozdział 75395), wypłacane przez ZUS dla 76 osób na łączną kwotę 590 tys. zł,

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wydatki w tym dziale stanowią składki na ubezpieczenie zdrowotne osób korzystających z urlopów wychowawczych oraz osób, którym przyznano renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz członków ich rodzin (rozdział 85156). Wydatki na ten cel za 257,1 tys. osób, przy stopie składki 9,0% (wzrost o 0,25 p.p. w stosunku do 2006 r.), zaplanowano w kwocie 219.301 tys. zł.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Wydatki w tym dziale zaplanowano w łącznej kwocie 5.912.140 tys. zł i obejmują one refundację ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC, rentę socjalną oraz świadczenia i zasiłki przedemerytalne.

Refundację ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC (rozdział 85335) zaplanowano na kwotę 992 tys. zł, przy szacowanej liczbie wypłat 4,5 tys. w roku. Refundacji podlega 50% składki na ubezpieczenie komunikacyjne OC lub AC dla inwalidów wojennych i wojskowych zaliczonych do I lub II grupy niepełnosprawności.

Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Wydatki związane z wypłatą rent socjalnych (rozdział 85347) zaplanowano na kwotę 1.495.125 tys. zł, z tego: 1.456.669 tys. zł stanowią świadczenia natomiast 38.456 tys. zł wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty oraz dochodzenia nienależnych wypłat. W planie przyjęto, że świadczenie to otrzymywać będzie przeciętnie miesięcznie 236,2 tys. osób, a przeciętna jego wysokość (po uwzględnieniu waloryzacji od 1 marca wskaźnikiem 101,4%) wyniesie 513,84 zł.

Wydatki na wypłatę świadczeń i zasiłków przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych przysługujących osobom, które pokryły koszty pogrzebu po śmierci uprawnionych do powyższych świadczeń (rozdział 85347) zaplanowano w łącznej kwocie 4.416.023 tys. zł. Z planowanej kwoty przypada:

- a) 4.363.652 tys. zł na świadczenia pieniężne, z tego:
 - 2.763.319 tys. zł na świadczenia przedemerytalne,
 - 1.594.580 tys. zł na zasiłki przedemerytalne,
 - 5.753 tys. zł na zasiłki pogrzebowe,
- b) 52.364 tys. zł na wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty oraz dochodzenia nienależnych wypłat,
- c) 7 tys. zł na odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń.

Wydatki na świadczenia pieniężne zaplanowano przy założeniu:

- przeciętnej miesięcznej liczby świadczeń przedemerytalnych na poziomie 221,8 tys., zasiłków przedemerytalnych 180,2 tys. oraz rocznej liczby zasiłków pogrzebowych 1,1 tys.,
- przeciętnej miesięcznej wysokości świadczeń przedemerytalnych 1.039,69 zł i zasiłków przedemerytalnych 737,54 zł (uwzględniającej ich waloryzację wskaźnikiem 101,4%) oraz przeciętnej wysokości zasiłków pogrzebowych 5.187,56 zł.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

2007

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

W ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyodrębnia się fundusze odpowiadające ryzykom ubezpieczeniowym, tj. emerytalny, rentowy, chorobowy i wypadkowy. Łączne przychody funduszu zaplanowano na kwotę 124.411.912 tys. zł, natomiast wydatki (koszty) w wysokości 123.253.798 tys. zł.

Przychody

Na 2007 r. zaplanowano przychody Funduszu według przypisu w łącznej kwocie 124.411.912 tys. zł, tj. o 2,5% wyżej od przewidywanego wykonania 2006 r. (p.w.), a wpływy ogółem na poziomie 123.320.616 tys. zł, tj. 3,0% wyżej od p.w. 2006 r. (patrz również „Wpływy ze składek na FUS” Informacji dodatkowej).

Przypis składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 86.711.056 tys. zł oszacowano przy uwzględnieniu:

- przypisu składek przewidywanego w 2006 r.,
- dynamiki przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej w 2007 r. 101,4%,
- wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2007 r. 105,3%,
- ubytku składek na skutek przekroczenia przez 268,8 tys. osób rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe równej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (tj. kwoty 78.480 zł), który na 2007 r. zaplanowano w wysokości 5.175.991 tys. zł,
- przekazania części składki na ubezpieczenie emerytalne wynoszącej 0,30% podstawy jej wymiaru do Funduszu Rezerwy Demograficznej,
- przeciętnej stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 1,51%.

Wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne zaplanowano przy założeniu wskaźnika ściągальności składek w 2007 r. na poziomie 98,8% takim samym dla wszystkich funduszy (w rzeczywistości ściągальność na fundusz emerytalny powinna być wyższa, natomiast na pozostałe fundusze powinna być niższa, patrz „Wpływy składek na ubezpieczenia społeczne w podziale na fundusze” Informacji dodatkowej), uwzględniając wysokość stóp procentowych składek na poszczególne rodzaje ubezpieczeń.

Przychody będące refundacją z tytułu przekazania składek do OFE w kwocie 14.527.707 tys. zł obejmują składki oszacowane przy założeniu średniorocznej liczby członków na poziomie 7,8 mln osób i przeciętnej miesięcznej składki w wysokości 147,13 zł. Fundusz otrzyma środki na ten cel w odrębnej pozycji, co jest wynikiem finansowania składek przekazanych do OFE z rozchodów budżetu

państwa (patrz również „Składki należne otwartym funduszom emerytalnym” Informacji dodatkowej).

Pozostałe przychody (wpływy) Funduszu zaplanowano na kwotę 972.391 tys. zł. Przychody te w 2007 r. obejmują m. in. zapłacone przez płatników odsetki za zwłokę od nieterminowego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, które zostały oszacowane na kwotę 817.458 tys. zł, zwrot nienależnie pobranych świadczeń 103.458 tys. zł oraz opłaty prolongacyjne i dodatkowe 26.718 tys. zł.

Dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaplanowana została w kwocie 22.161.930 tys. zł przy uwzględnieniu :

- stanu środków pieniężnych na koniec 2007 roku w wysokości przewidywanego na koniec 2006 r. 80.167 tys. zł (stan środków założono na niezmiennym poziomie z uwagi na trudności w ich oszacowaniu wynikające z nieprzewidywalnych wpłat składek w ostatnim dniu roku, jak i ze sposobu funkcjonowania systemu bankowego),
- przychodów własnych (wpływów) Funduszu ogółem w kwocie 101.158.686 tys. zł (przy wskaźniku ściągłości składek na poziomie 98,8%),
- wydatków Funduszu (bez rezerw i odpisu aktualizującego wartość należności) w kwocie 122.532.776 tys. zł,
- sfinansowania terminów „1” i „5” wypłaty emerytur i rent stycznia 2008 r. zaliczkową dotacją z 2008 r.

Planowana dotacja składa się z:

- dotacji celowej w kwocie 229.578 tys. zł. Z planu finansowego FUS na 2007 r. zostały wyłączone do odrębnego rozdziału wydatków budżetowych wydatki na świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty, finansowane dotychczas w ramach dotacji celowej dla FUS. Po ich wyłączeniu z dotacji pokrywane są tylko wydatki finansowane ze środków budżetu państwa, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- dotacji uzupełniającej wynikającej z ustawowo zapisanej gwarancji państwa wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego w kwocie 21.932.352 tys. zł.

W planie Funduszu na 2007 r. przyjęto, że w stosunku do roku 2006 nastąpi poprawa sytuacji finansowej FUS. Zobowiązania Funduszu z tytułu zaciągniętych kredytów na koniec 2007 roku wyniosą 3.204.540 tys. zł, przy planowanym zadłużeniu z końca 2006 r. w wysokości 4.088.144 tys. zł.

Wydatki - koszty

Wydatki - koszty Funduszu na 2007 r. zaplanowano w łącznej kwocie 123.253.798 tys. zł, tj. o 5,9% wyżej od p.w. 2006 r. w warunkach porównywalnych tj. po wyłączeniu wydatków finansowanych z rozdziału 75313.

Do podstawowych grup wydatkowych w ramach FUS należą:

- wydatki na świadczenia pieniężne w łącznej kwocie 119.008.001 tys. zł, tj. o 5,6% wyżej od p.w. 2006 r. w warunkach porównywalnych,
- wydatki bieżące w kwocie 3.524.775 tys. zł., tj. o 4,2% wyżej od p.w. 2006 r. w warunkach porównywalnych.

Ponadto w planie uwzględniono utworzenie rezerw i odpisów aktualizujących należności w kwocie 721.022 tys. zł, tj. o 157,6% wyżej od p.w. 2006 r. (szczegółowe omówienie w dalszej części opracowania).

Wydatki poszczególnych funduszy w 2007 r. obejmujące świadczenia pieniężne oraz niektóre wydatki bieżące (bez odpisu na działalność ZUS, kosztów obsługi kredytów), zaplanowano następująco:

- fundusz emerytalny 73.736.863 tys. zł, wzrost o 7,1%,
- fundusz rentowy 35.211.831 tys. zł, wzrost o 2,5% w warunkach porównywalnych,
- fundusz chorobowy 5.744.449 tys. zł, wzrost o 9,2%,
- fundusz wypadkowy 4.434.146 tys. zł. wzrost o 1,6%.

W 2007 r. z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych realizowane będą następujące podstawowe zadania:

- wypłata emerytur – 75.688.454 tys. zł, z tego: z funduszu emerytalnego – 73.734.133 tys. zł i z funduszu rentowego – 1.954.321 tys. zł,
- wypłata rent – 31.893.838 tys. zł, z tego: z funduszu rentowego – 28.260.428 tys. zł i z funduszu wypadkowego – 3.633.410 tys. zł,
- wypłata dodatków do emerytur i rent: pielęgnacyjnych, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie – 3.461.611 tys. zł,
- wypłata zasiłków chorobowych – 4.031.674 tys. zł,
- wypłata pozostałych zasiłków i świadczeń – 3.932.424 tys. zł,
- finansowanie prewencji rentowej – 115.065 tys. zł
- finansowanie prewencji wypadkowej – 2.200 tys. zł.

Wydatki na świadczenia pieniężne

Wśród ogółu wydatków FUS świadczenia pieniężne stanowią 96,6% - 119.008.001 tys. zł (z tego wydatki finansowane z dotacji celowej stanowią 0,2%, natomiast wydatki ubezpieczeniowe 99,8%), co oznacza wzrost w stosunku do p.w. 2006 r. o 5,6% (patrz również „Wydatki na emerytury i renty” Informacji dodatkowej). Główną pozycją świadczeń pieniężnych są wydatki na emerytury i renty – 111.043.903 tys. zł, które zaplanowano przy uwzględnieniu:

- waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2007 r. wskaźnikiem 101,4% (waloryzacja emerytur i rent zostanie przeprowadzona według nowego mechanizmu uwzględniającego średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz części realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej),
- realizacji trzeciego etapu podwyższenia kwoty bazowej do poziomu 94,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości

świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r.,

Planuje się, że przeciętna miesięczna:

- liczba emerytów i rencistów (bez świadczeń pozostających w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) ukształtuje się na poziomie 7.241,2 tys. (wzrost do p.w. 2006 r. o 1,4%),
- wypłata emerytury i renty wzrośnie o 4,1% do poziomu 1.256,03 zł, przy przewidywanej w 2006 r. 1.206,85 zł (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi).

Na pozostałe świadczenia zaplanowano środki w łącznej kwocie 7.964.098 tys. zł, o 8,7% wyżej od p.w. 2006 r. w warunkach porównywalnych, (tj. po wyłączeniu świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty, finansowanych w 2006 r. w ramach dotacji celowej), z tego:

- 4.031.674 tys. zł na zasiłki chorobowe,
- 3.932.424 tys. zł na pozostałe zasiłki i świadczenia.

Z planowanej kwoty przypada:

- 7.957.746 tys. zł na świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego, tj. zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze, pogrzebowe, wyrównawcze, jednorazowe odszkodowania powypadkowe, świadczenia rehabilitacyjne oraz świadczenia zdrowotne z zakresu stomatologii, szczepień ochronnych i zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne z tytułu skutków wypadków przy pracy lub chorób zawodowych,
- 6.352 tys. zł na odsetki za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczeń lub ich wypłacie.

Wydatki na zasiłki chorobowe zaplanowano na kwotę 4.031.674 tys. zł z tego: 3.673.659 tys. zł na zasiłki finansowane z funduszu chorobowego i 358.015 tys. zł z funduszu wypadkowego. Liczbę dni absencji chorobowej finansowanej przez FUS oszacowano na 100.288 tys. dni, przyjmując 8,8 dnia absencji na 1 zatrudnionego w 2007 r.

Na zasiłki macierzyńskie zaplanowano środki w kwocie 1.291.852 tys. zł, przy oszacowanej liczbie dni zasiłkowych na poziomie 27.910 tys., która uwzględnia wzrost liczby urodzeń o 1,0%, (co wynika z tendencji obserwowanych w latach 2005 - 2006) oraz projektowane wydłużenie od 1 stycznia 2007 r. wymiaru urlopu macierzyńskiego o 2 tygodnie (z 16 do 18 tygodni przy pierwszym porodzie, z 18 do 20 tygodni przy każdym następnym porodzie i z 26 do 28 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie). W planie na 2007 r. przyjęto prognozę liczby urodzeń na poziomie 375 tys., przy przewidywanych w 2006 r. 371 tys.

Plan wydatków na zasiłki pogrzebowe w kwocie 1.523.119 tys. zł uwzględnia liczbę zasiłków na poziomie ok. 294 tys., którą zaplanowano na podstawie występującej tendencji liczby zgonów.

Świadczenia rehabilitacyjne planuje się na kwotę 604.080 tys. zł, przy szacowanej liczbie świadczeń na poziomie 540,0 tys. Z uwagi na brak możliwości przedłużania okresu pobierania zasiłku chorobowego powyżej 182 dni, w 2006 r. wzrósł odsetek osób korzystających ze świadczenia rehabilitacyjnego.

Wydatki na zasiłki opiekuńcze zaplanowano w kwocie 229.515 tys. przy założeniu zwiększenia się liczby dni zasiłkowych, z tytułu wzrostu liczby urodzeń oraz przeciętnej długości pobierania zasiłku na dziecko.

Przeciętne wysokości zasiłków: chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych, wyrównawczych, pogrzebowych, świadczeń rehabilitacyjnych oraz jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zaplanowano z uwzględnieniem przewidywanej dynamiki przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące Funduszu zaplanowano na kwotę 3.524.775 tys. zł przeznaczoną przede wszystkim na finansowanie:

- odpisu na działalność Zakładu 3.148.000 tys. zł,
- prewencji rentowej 115.065 tys. zł,
- prewencji wypadkowej 2.200 tys. zł,
- kosztów obsługi kredytów 257.487 tys. zł,
- wynagrodzeń dla płatników składek 2.020 tys. zł.

Wysokość odpisu na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określono w planie na kwotę 3.148.000 tys. zł, co stanowi 2,6% kosztów Funduszu.

Wydatki na prewencję rentową zostały ustalone w kwocie 115.065 tys. zł. W ramach tych środków leczeniu rehabilitacyjnemu zostanie poddanych 66,0 tys. ubezpieczonych. Koszty leczenia rehabilitacyjnego, zwrot kosztów przejazdu na rehabilitację wymienionej liczby ubezpieczonych oraz koszty opłat miejscowych zaplanowano na kwotę 114.785 tys. zł. Natomiast na pozostałe wydatki związane z prowadzeniem prewencji rentowej planuje się przeznaczyć 280 tys. zł (m. in. na badania i analizy przyczyn niezdolności do pracy oraz na finansowanie innych działań dotyczących prewencji rentowej, m. in. szkolenia, konferencje).

Wydatki na prewencję wypadkową oszacowano na kwotę 2.200 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie działalności związanej z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, głównie poprzez upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe, przeprowadzenie prac naukowo – badawczych mających na celu eliminację lub ograniczenie przyczyn powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe.

Koszty, które w 2007 r. zostaną poniesione na spłatę odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach komercyjnych oszacowano na kwotę 257.487 tys. zł. Przewidywany stan zobowiązań FUS na koniec 2007 r. z tytułu zaciągniętych kredytów komercyjnych wyniesie 3.204.540 tys. zł (patrz również „Koszty obsługi kredytów” Informacji dodatkowej).

Wynagrodzenia dla płatników składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego zaplanowano w kwocie 2.020 tys. zł, tj. parametrycznie do szacowanej kwoty wypłat tych świadczeń.

Rezerwy i odpisy aktualizujące wartości należności

W tegorocznym planie finansowym uwzględniono utworzenie szeregu rezerw na zobowiązania oraz odpisów aktualizujących należności w kwocie 721.022 tys. zł. Planowana kwota jest zapisem memoriałowym (księgowym) i nie stanowi wydatków, tj. nie wiąże się z rzeczywistym wydatkowaniem środków. Ich utworzenie jest niezbędne ze względu na wymagania ustawy o rachunkowości, do której stosowania zobowiązany jest fundusz.

Największą pozycję stanowią odpisy na należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 419.479 tys. zł. Pozostałe pozycje to rezerwy na zobowiązania dotyczące rozliczeń międzyokresowych z tytułu świadczeń oraz wniosków w trakcie rozpatrywania przez oddziały ZUS i sądy oraz planowane umorzenia należności.

Sytuacja finansowa

Przyjmując planowany na początek 2007 r. stan Funduszu w wysokości -6.601.850 tys. zł oraz przychody (przypis) w wysokości 124.411.912 tys. zł, wydatki w kwocie 123.253.798 tys. zł, sfinansowanie emerytur i rent „1” i „5” terminu stycznia 2008 r. przekazaną zaliczkowo dotacją 2008 r. oraz przekazanie dotacji z budżetu państwa w 2006 i 2007 r. w pełnej wysokości przewiduje się, że stan Funduszu na koniec 2007 r. wyniesie -5.443.736 tys. zł, z tego:

- 80.167 tys. zł stanowić będą środki pieniężne,
- 3.954.445 tys. zł należności, głównie z tytułu nie uregulowanych składek na ubezpieczenia społeczne oraz rozliczeń z urzędami pocztowymi z tytułu przekazywania środków pieniężnych w grudniu 2007 r. na wypłatę emerytur i rent „1” i „5” terminu stycznia 2008 r.,
- 9.478.348 tys. zł zobowiązania, przede wszystkim z tytułu kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych, zaległości wobec OFE z tytułu nieprzekazanych składek oraz przekazywania podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu następnym po miesiącu, w którym wypłaca się świadczenia (patrz również „Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” Informacji dodatkowej).

Przewiduje się, że w 2007 r. przychody Funduszu (łącznie z dotacją) będą wyższe niż wydatki. Konsekwencją tego faktu będzie częściowa spłata zobowiązań wobec banków komercyjnych, a więc zmniejszenie stanu poziomu kredytów zaciągniętych w latach poprzednich w celu uzupełnienia niedoborów finansowych, o kwotę 883.604 tys. zł.

Informacja dodatkowa

2007

Informacja dodatkowa

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Sytuacja finansowa Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest w dużym stopniu uzależniona od kondycji gospodarki. W związku z tym odchylenia rzeczywistego wykonania przychodów i wydatków w odniesieniu do wielkości planowanych zależą od trafności prognoz dotyczących wskaźników ekonomicznych, będących podstawą tworzenia planów finansowych. Najważniejszymi wskaźnikami z punktu widzenia przygotowania planu finansowego FUS są przeciętne miesięczne wynagrodzenie oraz zatrudnienie w gospodarce narodowej. Dokonano więc symulacji najważniejszych pozycji planu finansowego przy założeniu odmiennego ukształtowania się tych wskaźników.

W planie finansowym na 2007 r. przyjęto wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 5,3% w stosunku do 2006 r. W przeprowadzonej symulacji przyjęto, że wzrost ten byłby niższy o 1pp, pozostałe parametry pozostawiając bez zmian. Przeciętne wynagrodzenie w 2007 r. wyniosłoby 2.591 zł, zamiast zakładanego w planie 2.616 zł. W efekcie takiego rozwoju sytuacji ekonomicznej stan Funduszu na koniec 2007 r. byłby niższy niż ujęty w planie finansowym o ok. 963.982 tys. zł, głównie wskutek zmniejszenia wpływów z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Zaszłaby wówczas konieczność zaciągnięcia kredytów na kwotę 79.723 tys. zł w miejsce planowanego spadku zadłużenia o 883.604 tys. zł, co oznacza, że na koniec 2007 r. zadłużenie wyniosłoby 4.167.867 tys. zł. Podstawowe wyniki tej symulacji prezentuje poniższa tabela.

Skutki zmiany wzrostu wynagrodzeń o 1pp

Tabela 2

Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	123.320.616	122.356.061	99,2
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	85.658.588	84.832.229	99,0
- refundacja OFE	14.527.707	14.396.860	99,1
Wydatki	123.253.798	123.246.419	100,0
w tym:			
- emerytury i renty	111.043.903	111.043.903	100,0
- pozostałe świadczenia	7.964.098	7.955.799	99,9
Stan kredytów na koniec roku	3.204.540	4.167.867	130,1

Zakładany wzrost przeciętnego zatrudnienia w planie finansowym na 2007 r. wynosi 1,4%. W kolejnej symulacji przeanalizowano sytuację, w której wzrost

zatrudnienia byłby niższy o 1pp. Obniżyłyby się wówczas zarówno kwoty przychodów, jak i wydatków. Po stronie tych pierwszych zmniejszyłyby się przede wszystkim składki na ubezpieczenia społeczne (spadek o 1%) oraz refundacja z tytułu przekazania składek do OFE (spadek o 1%). Zmniejszyłyby się również wydatki na świadczenia, głównie na zasiłki chorobowe (o 1%). Natomiast emerytury i renty, będące największą kwotowo pozycją planu finansowego FUS, pozostałyby na niezmiennym poziomie. W tej sytuacji stan Funduszu na koniec 2007 r. byłby niższy o ok. 912.280 tys. zł. Zadłużenie w bankach komercyjnych wzrosłoby w stosunku do 2006 r. o 31.298 tys. zł (zamiast planowanego zmniejszenia zadłużenia). Podstawowe wyniki symulacji prezentuje tabela.

Skutki zmiany wzrostu zatrudnienia o 1pp **Tabela 3**

Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	123.320.616	122.364.735	99,2
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	85.658.588	84.839.690	99,0
- refundacja OFE	14.527.707	14.398.042	99,1
Wydatki	123.253.798	123.203.440	100,0
w tym:			
- emerytury i renty	111.043.903	111.043.903	100,0
- pozostałe świadczenia	7.964.098	7.923.130	99,5
Stan kredytów na koniec roku	3.204.540	4.119.442	128,6

Powyższe scenariusze opisują sytuacje, w których zmieni się albo tylko zatrudnienie, albo przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, natomiast pozostałe wskaźniki makroekonomiczne ukształtują się na poziomie przyjętym w planie finansowym. Nałożenie się zmiany zarówno zatrudnienia, jak i przeciętnego wynagrodzenia sprawi, że oszacowane powyżej skutki będą odpowiednio większe.

Istotną pozycją zwiększającą wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest waloryzacja świadczeń finansowanych z FUS. W planie finansowym na 2007 r. przyjęto, iż wskaźnik waloryzacji wyniesie 101,4%. W kolejnej symulacji przeanalizowano kondycję finansową Funduszu przyjmując wskaźnik waloryzacji na poziomie 101,5%, a zatem o 0,1 pp wyższym od planowanego. W tej sytuacji wydatki wzrosłyby o 0,1%, w zasadniczej mierze z tytułu wypłaty wyższych emerytur i rent. Stan Funduszu na koniec 2007 r. byłby niższy o ok. 92.661 tys. zł. Zadłużenie w bankach komercyjnych na koniec roku wyniosłoby 3.295.323 tys. zł, co oznaczałoby zwiększenie zobowiązań wobec banków o 90.783 tys. zł w stosunku do planu finansowego. Podstawowe wyniki symulacji prezentuje tabela.

Skutki zmiany waloryzacji o 0,1 pp**Tabela 4**

Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	123.320.616	123.320.715	100,0
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	85.658.588	85.658.588	100,0
- refundacja OFE	14.527.707	14.527.707	100,0
Wydatki	123.253.798	123.346.587	100,1
w tym:			
- emerytury i renty	111.043.903	111.136.337	100,1
- pozostałe świadczenia	7.964.098	7.964.104	100,0
Stan kredytów na koniec roku	3.204.540	3.295.323	102,8

Przepływy finansowe w FUS - ujęcie kasowe

Plan finansowy FUS będący załącznikiem do niniejszego opracowania został sporządzony w ujęciu memoriałowym. Oznacza to między innymi, że w danym roku prezentowane są wszystkie przepływy jego dotyczące, niezależnie od momentu ich realizacji. Przykładowo, świadczenia pierwszych terminów każdego roku są wykazywane w styczniu, choć fizyczny transfer środków dokonuje się w grudniu, tak aby dotarły na czas do świadczeniobiorców. Ponadto, plan zawiera szereg pozycji nie skutkujących rzeczywistym przepływem gotówki, na przykład tworzone rezerwy oraz odpisy aktualizujące wartości należności. Konieczność ich tworzenia wynika z ustawy o rachunkowości, jednak w przypadku FUS ich umieszczenie zniekształca obraz rzeczywistych potrzeb finansowych.

Poniższe zestawienie wolne jest od takich niedoskonałości, zawiera bowiem prognozę rzeczywistych przepływów finansowych jakie będą miały miejsce w danym okresie, niezależnie od tego którego z lat dotyczą. Oprócz wspomnianych wyżej cech planu finansowego ujęto w nim także różnice wynikające z:

- opłacania podatków oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne od wypłacanych świadczeń w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia,
- nie opłacania całości należnych składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych przychodów FUS (uwzględniono dane w wysokości wpływu a nie przypisu),
- przekazywania części dotacji z budżetu państwa, finansującej wypłatę świadczeń pierwszych terminów stycznia, w grudniu roku poprzedzającego rok budżetowy.

Ponadto, zarówno wydatki jak i wpływy obejmują kwotę tzw. „uznań” czyli świadczenia wypłacone przez pracodawców w imieniu FUS, o których wielkość pomniejszana jest wpłacana do Funduszu składka. W rzeczywistości nie dochodzi

do przepływu tych środków, jednak uwzględniono je w zestawieniu aby uzyskać pełen rozmiar wypłacanych świadczeń i uzyskiwanych wpływów. W efekcie tych zabiegów wykazana wielkość dotacji dokładnie pokrywa różnicę pomiędzy wydatkami Funduszu i wpływami z przychodów własnych oraz refundacji z tytułu przekazania składek do OFE. Dotacja ta różni się od wykazanej w planie finansowym, a rozbieżność jest wynikiem wspomnianego wcześniej przekazywania części dotacji przed początkiem roku budżetowego.

Zestawienie kasowe		Tabela 5
Treść	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)
1	2	3
Stan środków pieniężnych na początek roku	298.463 ¹⁾	80.167
Wpływy	119.831.054	124.756.703
Dotacja z budżetu państwa	23.405.848	23.598.017
Refundacja składek do OFE	13.931.845	14.527.707
Wpływy własne	82.493.361	86.630.979
Wydatki	120.049.350	124.756.703
Transfery na rzecz ludności	115.939.116	120.348.324
Wydatki bieżące	3.409.868	3.524.775
w tym:		
- prewencja rentowa	105.891	115.065
- prewencja wypadkowa	2.000	2.200
- odpis na działalność ZUS	3.015.890	3.148.000
- obsługi kredytów	257.473	257.487
Zmniejszenie zadłużenia w bankach	482.070	883.604
Zwrot dotacji roku ubiegłego	218.296	0
Stan środków pieniężnych na koniec roku	80.167	80.167

1) wykonanie

Wpływy ze składek na FUS

Podstawowym źródłem przychodów FUS są składki na ubezpieczenia społeczne, których przypis oszacowano na kwotę 86.711.056 tys. zł, natomiast wpływy na 85.658.588 tys. zł. Opierając się na aktualnie obserwowanych tendencjach założono, że ściągальność składek na ubezpieczenia społeczne w 2007 r. wyniesie 98,8%, czyli utrzyma się na poziomie przewidywanym w 2006 r. W ocenie ZUS osiągnięcie tej wielkości jest realne przy założeniu utrzymania zakresu działań prowadzonych przez ZUS i pozytywnej sytuacji ekonomicznej. Tym niemniej, można wskazać kilka źródeł zagrożeń realizacji zaprezentowanej prognozy przychodów.

Pierwsze z nich związane jest z niepewnością dotyczącą prognoz wskaźników ekonomicznych. Kluczową składową ustalenia poziomu przychodów są przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w gospodarce. Odchylenie w niekorzystną stronę

spowoduje nie osiągnięcie planowanej kwoty składek. Główny czynnik powodujący zwiększenie przychodów Funduszu to wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, który na 2007 r. zaplanowany został na poziomie wynoszącym 5,3%. Na poziom przeciętnych wynagrodzeń w dużym stopniu ma wpływ z jednej strony wysokie bezrobocie, z drugiej migracje wykwalifikowanych pracowników poza granice kraju oraz poprawiająca się sytuacja finansowa przedsiębiorców. Tym samym dynamika wynagrodzeń jest parametrem stosunkowo trudnym do precyzyjnego zaplanowania i możliwe są znaczne odchylenia od tej wielkości. Ich ewentualne skutki omówiono w części poświęconej wrażliwości finansów FUS.

Zwiększenie wynagrodzeń rodzi także inne negatywne konsekwencje. Ze wzrostem płac związana jest również tzw. trzydziestokrotność, która oznacza ubytek składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Jeżeli wzrost płac dotyczyć będzie przede wszystkim osób lepiej zarabiających to pozytywny wpływ wyższego przeciętnego wynagrodzenia na FUS będzie mniejszy niż wynika ze wzrostu tego parametru.

Mając na uwadze powyższe, uzyskanie niższych przychodów spowoduje konieczność pozyskania dodatkowych środków w trakcie roku budżetowego albo poprzez zwiększenie dotacji z budżetu państwa albo zaciągnięcie dodatkowych kredytów w bankach komercyjnych.

Wpływy składek na ubezpieczenia społeczne w podziale na fundusze

Składki na ubezpieczenia społeczne zaplanowano przy ściągłości składek wynoszącej 98,8% takiej samej dla wszystkich funduszy wchodzących w skład FUS. W rzeczywistości ściągłość składek różni się między funduszami i jest najwyższa w funduszu emerytalnym. Wynika to z przepisów dotyczących rozliczania składek, które każą najpierw zaliczać wpływy na fundusz emerytalny a w dalszej kolejności na pozostałe fundusze. Wpływy składek na fundusze uwzględnione w niniejszym planie zostały rozdzielone zgodnie z zapisanymi w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych wysokościami procentowymi składek. Efektem tego jest zaniżenie wpływów na fundusz emerytalny oraz zawyżenie ich dla funduszy chorobowego i wypadkowego. Przy powyższych założeniach łączną kwotę wpływów 85.658.588 tys. zł rozdysponowano następująco:

- fundusz emerytalny 38.606.643 tys. zł,
- fundusz rentowy 35.588.540 tys. zł,
- fundusz chorobowy 7.092.281 tys. zł,
- fundusz wypadkowy 4.371.124 tys. zł.

Zestawienie uwzględniające rzeczywistą ściągłość składek na poszczególne fundusze zostanie zaprezentowane w sprawozdaniu z wykonania planu za rok 2006.

Składki należne otwartym funduszom emerytalnym

Kwotę składek do przekazania za 2007 r. zaplanowano przy założeniu szacunkowej średniorocznej liczby członków regularnie opłacających składki na poziomie 7.808 tys. osób. Przyrost liczby członków OFE o 3,6% spowodowany jest częściowo zwiększeniem przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej, jego tempo jest jednak większe niż tempo wzrostu liczby zatrudnionych. Jest to efektem podejmowania pracy przez absolwentów, którzy mają obowiązek przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego i opuszczania rynku pracy przez osoby starsze, niebędące członkami OFE (np. osoby odchodzące na emerytury lub świadczenia przedemerytalne). W konsekwencji wzrasta udział osób odprowadzających składki do funduszy emerytalnych w ogólnej liczbie pracujących. Przeciętną składkę odprowadzaną do otwartych funduszy emerytalnych za 2007 r. zaplanowano w wysokości 147,13 zł. Dodatkowo plan przewiduje, że do OFE zostaną przekazane składki dotyczące 2006 r. w kwocie 742.718 tys. zł, co wynika z trybu przekazywania składek przez ZUS. Przy powyższych założeniach składki do przekazania otwartym funduszom emerytalnym zostały zaplanowane na łączną kwotę 14.527.707 tys. zł.

Wydatki na emerytury i renty

Przeciętną miesięczną liczbę emerytur i rent (bez świadczeń pozostających w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) zaplanowano na poziomie 7.241,2 tys. po wyłączeniu 101,3 tys. świadczeń finansowanych do 2006 r. w ramach dotacji celowej dla FUS (wzrost do p.w. 2006 r. o 1,4%) i uwzględniając przyrost liczby świadczeń nowo przyznanych i wznawianych oraz ubytki spowodowane zgonami i zawieszeniami prawa do świadczeń.

Planowany wzrost liczby emerytur w 2007 r. o 3,5%, w porównaniu do p.w. 2006 r., jest związany z:

- przyznawaniem z urzędu emerytury zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobom, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny,
- z osiąganiem w 2007 r. wieku emerytalnego przez kobiety urodzone w wyżu demograficznym tuż po wojnie,
- sytuacją, iż 2007 r. jest ostatnim, w którym zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami emerytalno - rentowymi istnieje możliwość nabycia uprawnień do wcześniejszej emerytury, co może skłonić większą niż dotychczas liczbę uprawnionych osób do zakończenia pracy zawodowej.

Planowany spadek liczby rent z tytułu niezdolności do pracy w 2007 r. o 3,9%, w porównaniu do p.w. 2006 r., wynika przede wszystkim z wymienionego wcześniej przyznawania z urzędu od 1 stycznia 2006 r. emerytur zamiast pobieranych rent z tytułu niezdolności do pracy osobom, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny.

Planowany wzrost liczby rent rodzinnych w 2007 r. o 0,3%, w porównaniu do p.w. 2006 r., związany jest głównie z przyznawaniem nowych świadczeń oraz zamianą emerytur na te świadczenia w przypadku gdy są one korzystniejsze.

Przeciętną miesięczną wypłatę emerytury i renty z FUS (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) zaplanowano na poziomie 1.256,03 zł (wzrost do p.w. 2006 r. o 4,1%).

Planowany wzrost przeciętnej emerytury i renty związany jest przede wszystkim ze skutkami finansowymi:

- waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2006 r. (skutek przechodzący na 2007 r. – 985,8 mln zł) oraz waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2007 r. wskaźnikiem 101,4% (wskaźnik waloryzacji uwzględnia nowe zasady jego wyliczania na podstawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych powiększonego o część realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – szacunkowy koszt 1.263,0 mln zł),
- realizacji drugiego etapu od 1 marca 2006 r. (skutek przechodzący na 2007 r. – 106,5 mln zł) oraz trzeciego etapu od 1 marca 2007 r. (skutek – 507,0 mln zł) podwyższenia kwoty bazowej do poziomu 94,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r.,
- przyznawania z urzędu emerytury zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej emerytury, oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu.

Ponadto w planowanych wydatkach na poszczególne fundusze w ramach FUS uwzględniono także zmianę ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowiącą, że wypłaty emerytur przyznanych z urzędu po ukończeniu wieku emerytalnego zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobom, które nie mają okresu składowego i nieskładowego wynoszącego co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn będą finansowane z funduszu rentowego.

Koszty obsługi kredytów

Część niedoborów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych finansowana jest za pomocą kredytów bankowych, tak obrotowych jak i rewolwingowych. Skala tego wsparcia jest zmienna (ze względu na rozkład przychodów i wydatków FUS w ciągu miesiąca). Oprocentowanie udzielonych przez banki kredytów dla FUS liczone jest w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę banku.

Zgodnie z zapisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, każdorazowe podpisanie umowy kredytowej poprzedzone jest uzyskaniem stosownej zgody Ministra Finansów. Kredyty pozyskiwane są w drodze udzielenia zamówienia publicznego, tj. na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Planowane koszty związane ze spłatą odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach komercyjnych wyniosą w 2007 roku 257.487 tys. zł. Kwotę tę

oszacowano opierając się na założeniu, że stopa operacji otwartego rynku wyniesie 4,3%.

Przewidywany stan zobowiązań FUS na koniec 2006 r. z tytułu zaciągniętych kredytów komercyjnych wyniesie 4.088.144 tys. zł, natomiast szacowany stan zobowiązań Funduszu na koniec 2007 r. zmniejszy się o 883.604 tys. zł do poziomu 3.204.540 tys. zł.

Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Zobowiązania Funduszu na koniec 2007 roku w kwocie 9.478.348 tys. zł dotyczą następujących tytułów:

- kredytów w bankach komercyjnych (wraz z odsetkami) w kwocie 3.204.540 tys. zł,
- dotacji z 2008 r. w kwocie 2.956.087 tys. zł przekazanej zaliczkowo w 2007 r. na sfinansowanie świadczeń należnych w styczniu kolejnego roku,
- podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 1.582.399 tys. zł, którego termin płatności przypada w styczniu 2008 r.,
- składek należnych otwartym funduszom emerytalnym w kwocie 759.326 tys. zł,
- pozostałych tytułów w łącznej kwocie 975.996 tys. zł, na co składają się m. in. rezerwy z tytułu spraw sądowych, rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń i spraw w trakcie rozpatrywania, zobowiązania wobec ZUS, zobowiązania z tytułu nadpłat składek oraz rozliczenia z pocztą i bankami.

Na należności Funduszu w kwocie 3.954.445 tys. zł składają się następujące pozycje:

- rozliczenia z urzędami pocztowymi z tytułu przekazywania środków pieniężnych w grudniu 2007 r. na wypłatę świadczeń należnych w styczniu 2008 r. w kwocie 2.956.087 tys. zł,
- należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 896.418 tys. zł, których termin płatności przypada do 15 stycznia 2008 r.,
- pozostałe należności w łącznej kwocie 101.940 tys. zł, w tym głównie nienależnie pobrane świadczenia.

Fundusz Rezerwy Demograficznej

2007

Fundusz Rezerwy Demograficznej

W projekcie planu na rok 2007 założono przychody Funduszu w kwocie 971.716 tys. zł oraz wydatki w wysokości 969 tys. zł. Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 3.271.145 tys. zł.

Przychody

Przychody Funduszu zaplanowano w łącznej kwocie 971.716 tys. zł, z tego przypis składek w kwocie 831.392 tys. zł, zaś przychody z inwestowania środków FRD w kwocie 140.324 tys. zł.

Przypis składek na Fundusz Rezerwy Demograficznej oszacowano w wysokości 0,30% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne. Ze względu na sytuację finansową FUS nie przewiduje się powstania nadwyżki środków na rachunku funduszu emerytalnego na dzień 31 grudnia 2006 r., która mogłaby dodatkowo zasilić FRD w 2007 r.

Przychody Funduszu z lokowania środków zostały oszacowane w kwocie 140.324 tys. zł. W prognozie przychodów i wydatków FRD na 2007 r. przyjęto, że ze środków FRD nabywane będą akcje spółek notowanych na GPW w Warszawie oraz obligacje skarbowe. Założono, że w trakcie 2007 r. na zakup akcji przeznaczane będzie ok. 29% środków FRD. Pozostała część środków, jakie trafią do FRD w 2007 r. ulokowana zostanie w obligacje skarbowe.

Przychody z tytułu lokowania oszacowane zostały na podstawie:

- w przypadku części portfela ulokowanej w obligacje – prognozy stopy operacji otwartego rynku zakładanej w projekcie budżetu na 2007 r.,
- w przypadku części portfela ulokowanej w akcje – jako mediana zmian wartości indeksu WIG w poszczególnych latach kalendarzowych począwszy od 1992 r.

Dodatkowo przyjęte zostało założenie, że rozkład przychodów z odpisu na rzecz FRD będzie zbliżony z historycznym rozkładem przypisu składek na ubezpieczenia społeczne.

Wydatki

Ze względu na cel funkcjonowania Funduszu do roku 2009 jedynymi wydatkami Funduszu będą koszty bieżącego zarządzania. Ich wielkość zaplanowano na kwotę 969 tys. zł. Szacunek wydatków dokonany został w oparciu o założenie, że obligacje nabywane będą wyłącznie na rynku międzybankowym, co oznacza, że FRD nie będzie ponosił z tego tytułu kosztów transakcyjnych, natomiast stawka opłat związanych z zakupem akcji pozostanie na niezmiennym poziomie w stosunku do 2006 r. Ponadto uwzględnione zostały takie koszty, jak opłaty na rzecz KDPW i NBP oraz na rzecz audytora zewnętrznego.

Sytuacja finansowa

Stan Funduszu na koniec 2007 r. wyniesie 3.271.145 tys. zł, z tego:

- 1.026 tys. zł stanowić będą środki pieniężne,
- 3.251.057 tys. zł to środki ulokowane w obligacje skarbowe oraz akcje notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych,
- 19.134 tys. zł to należności Funduszu, które powstają na skutek zaliczkowego przekazywania składek (z uwagi na czas niezbędny do pozyskania informacji o składkach należnych FRD wynikający z cyklu przetwarzania dokumentów, Zakład przekazuje w danym miesiącu zaliczkę, a rozliczenie następuje po zakończeniu przetwarzania dokumentów),
- 72 tys. zł zobowiązania Funduszu.

Załącznik 1. Projekt planu wydatków budżetu w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rok 2007

Treść	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
OGÓŁEM	31.342.515	32.760.563	104,5
Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	24.386.278	26.629.122	109,2
Rozdział 75303 - Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	23.355.848	22.161.930	94,9
Rozdział 75309 - Składki na ubezpieczenia społeczne	1.029.872	1.096.242	106,4
Rozdział 75313 - Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS i KRUS	-	3.370.360 ¹⁾	x
Rozdział 75395 - Pozostała działalność	558	590	105,7
Dział 851 - Ochrona zdrowia	205.562	219.301	106,7
Rozdział 85156 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	205.562	219.301	106,7
Dział 852 - Pomoc społeczna	364.202	-	x
Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	364.202	-	x
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6.386.473	5.912.140	92,6
Rozdział 85335 - Refundacja ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tyt. ubezpieczenia OC i AC	1.034	992	95,9
Rozdział 85347 - Renta socjalna oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne	6.384.839	5.911.148	92,6
Rozdział 85395 - Pozostała działalność	600	-	x

- 1) od 2007 r. wydatki na świadczenia wraz z kosztami ich obsługi finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS będą finansowane poza FUS, z odrębnego rozdziału wydatków budżetowych (w 2006 r. wydatki te szacuje się na kwotę 3.318.906 tys. zł)

Załącznik 2. Projekt planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2007

Część A

Lp.	Treść	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 4:3
1	2	3	4	5
I.	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	114.363.288	119.125.266	104,2
1.	Emerytury	70.637.101	75.688.454	107,2
2.	Renty	31.478.409	31.893.838	X ¹⁾
3.	Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie	3.277.342	3.461.611	X ¹⁾
4.	Zasiłki chorobowe	3.779.440	4.031.674	106,7
5.	Pozostałe zasiłki i świadczenia	5.083.105	3.932.424	X ¹⁾
6.	Prewencja rentowa	105.891	115.065	108,7
7.	Prewencja wypadkowa	2.000	2.200	110,0

Część B

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
I.	Stan funduszu na początek roku	x	-8.306.537	-6.601.850	79,5
	z tego :				
1.	Środki pieniężne	x	298.463	80.167	26,9
2.	Należności	x	2.446.394	2.470.007	101,0
3.	Zobowiązania (minus)	x	-11.051.394	-9.152.024	82,8
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-4.570.214	-4.088.144	89,5
II.	Przychody (przypis)	x	121.403.894	124.411.912	102,5
1.	Dotacje z budżetu państwa	2430	23.355.848	22.161.930	94,9
1.1	- dotacje celowe ²⁾	2430	3.544.147	229.578	x ¹⁾
1.2	- dotacje uzupełniające	2430	19.811.701	21.932.352	110,7
2.	Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE	0860	13.931.845	14.527.707	104,3
3.	Składki (przypis)	0820	82.565.838	86.711.056	105,0
4.	Pozostałe przychody (przypis)	0130, 0920, 0970	1.550.363	1.011.219	65,2
III.	Przychody (własne) funduszy FUS (wpływy) /1-4/	X	96.425.206	101.158.686	104,9
1.	Fundusz emerytalny	X	51.601.303	54.020.157	104,7
1.1	Składki (wpływy)	X	36.825.035	38.606.643	104,8
1.2	Refundacja OFE	X	13.931.845	14.527.707	104,3
1.3	Pozostałe przychody (wpływy)	X	844.423	885.807	104,9
2.	Fundusz rentowy	X	33.860.751	35.650.301	105,3
2.1	Składki (wpływy)	X	33.799.947	35.588.540	105,3
2.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	60.804	61.761	101,6
3.	Fundusz chorobowy	X	6.742.207	7.102.949	105,4
3.1	Składki (wpływy)	X	6.731.705	7.092.281	105,4
3.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	10.502	10.668	101,6
4.	Fundusz wypadkowy	X	4.220.945	4.385.279	103,9
4.1	Składki (wpływy)	X	4.207.009	4.371.124	103,9
4.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	13.936	14.155	101,6
5.	Wpływy ogółem FUS	X	96.425.206	101.158.686	104,9
5.1	Składki (wpływy)	X	81.563.696	85.658.588	105,0
5.2	Refundacja OFE	X	13.931.845	14.527.707	104,3
5.3	Pozostałe przychody (wpływy)	X	929.665	972.391	104,6
IV.	Wydatki (koszty)	X	119.699.207	123.253.798	103,0
1.	Transfery na rzecz ludności	3110, 4580	116.009.437	119.008.001	x ¹⁾
1.1	Emerytury i renty (łącznie z dodatkami)	X	107.146.892	111.043.903	x ¹⁾
1.2	Pozostałe świadczenia	X	8.862.545	7.964.098	x ¹⁾
2.	Wydatki bieżące	X	3.409.868	3.524.775	103,4
2.1	Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń	2970	3.015.890	3.148.000	104,4
2.2	Prewencja rentowa	3030, 4300	105.891	115.065	108,7
2.3	Prewencja wypadkowa	4300	2.000	2.200	110,0
2.4	Koszt obsługi kredytów	8070	257.473	257.487	100,0
2.5	Wynagrodzenia dla płatników składek	4300	1.844	2.020	109,5
2.6	Koszty obsługi świadczeń zleconych do wypłaty ²⁾	X	26.768	-	-
2.7	Pozostałe wydatki	4300	2	3	150,0
3.	Rezerwy	4810	279.902	721.022	257,6

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
V.	Wydatki funduszy FUS (koszty)	X	116.145.942	119.127.289	102,6
1.	Fundusz emerytalny	X	68.856.447	73.736.863	107,1
1.1	Emerytury	X	68.853.856	73.734.133	107,1
1.2	Pozostałe świadczenia	X	2.591	2.730	105,4
2.	Fundusz rentowy	X	37.663.473	35.211.831	X¹⁾
2.1	Renty	X	27.847.647	28.260.428	101,5
2.2	Emerytury przyznane z urzędu zamiast renty	X	1.783.245	1.954.321	109,6
2.3	Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych, za tajne nauczanie	X	3.180.501	3.357.720	105,6
2.4	Zasiłki pogrzebowe	X	1.426.171	1.523.119	106,8
2.5	Pozostałe świadczenia	X	1.112	1.178	105,9
2.6	Prewencja rentowa	X	105.891	115.065	108,7
2.7	Świadczenia zlecone do wypłaty finansowane z budżetu ²⁾	X	3.292.138	-	-
2.8	Koszty obsługi świadczeń zleconych do wypłaty ²⁾	X	26.768	-	-
3.	Fundusz chorobowy	X	5.259.843	5.744.449	109,2
3.1	Zasiłki chorobowe	X	3.448.720	3.673.659	106,5
3.2	Zasiłki macierzyńskie	X	1.085.190	1.291.852	119,0
3.3	Zasiłki opiekuńcze	X	214.702	229.515	106,9
3.4	Świadczenia rehabilitacyjne	X	507.898	545.823	107,5
3.5	Pozostałe świadczenia	X	1.489	1.580	106,1
3.6	Wynagrodzenia dla płatników składek	X	1.844	2.020	109,5
4.	Fundusz wypadkowy	X	4.366.179	4.434.146	101,6
4.1	Renty	X	3.630.762	3.633.410	100,1
4.2	Dodatki do rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych, za tajne nauczanie	X	96.841	103.891	107,3
4.3	Zasiłki chorobowe	X	330.720	358.015	108,3
4.4	Jednorazowe odszkodowania	X	249.372	276.426	110,8
4.5	Świadczenia rehabilitacyjne	X	54.690	58.257	106,5
4.6	Pozostałe świadczenia	X	1.792	1.944	108,5
4.7	Prewencja wypadkowa	X	2.000	2.200	110,0
4.8	Pozostałe wydatki	X	2	3	150,0
VI.	Stan funduszu na koniec roku (I+II-IV)	x	-6.601.850	-5.443.736	82,5
	z tego:				
1.	Środki pieniężne	x	80.167	80.167	100,0
2.	Należności	X	2.470.007	3.954.445	160,1
3.	Zobowiązania (minus)	x	-9.152.024	-9.478.348	103,6
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-4.088.144	-3.204.540	78,4
VII.	Dane uzupełniające (przypis)	x			
1.	Fundusz emerytalny	x			
1.1	Składki (przypis)	x	37.277.491	39.080.661	104,8
1.2	Pozostałe przychody (przypis) ³⁾	x	844.862	886.587	104,9
2	Fundusz rentowy	x			
2.1	Składki (przypis)	x	34.215.234	36.026.042	105,3
2.2	Pozostałe przychody (przypis) ³⁾	x	89.652	91.797	102,4
3.	Fundusz chorobowy	x			
3.1	Składki (przypis)	x	6.814.414	7.179.484	105,4
3.2	Pozostałe przychody (przypis) ³⁾	x	15.952	16.334	102,4
4.	Fundusz wypadkowy	x			
4.1	Składki (przypis)	x	4.258.699	4.424.869	103,9
4.2	Pozostałe przychody (przypis) ³⁾		16.115	16.501	102,4

1) wypełnienie pozycji, ze względu na układ tabeli i nieporównywalność danych jest niecelowe

2) od 2007 r. wydatki na świadczenia wraz z kosztami ich obsługi finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS będą finansowane poza FUS, z odrębnego rozdziału wydatków budżetowych

3) nie obejmuje odpisów aktualizujących wartość należności i rozwiązanych rezerw

Załącznik 3. Projekt planu finansowego Funduszu Rezerwy Demograficznej na rok 2007

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2006 r. (tys. zł)	Plan na 2007 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
I.	Stan funduszu na początek roku	X	1.555.172	2.300.398	147,9
	z tego:				
1.	Środki pieniężne	X	1.026	1.026	100,0
2.	Ulokowane środki finansowe	X	1.541.479	2.283.499	148,1
3.	Należności	X	12.756	15.945	125,0
4.	Zobowiązania (minus)	X	-89	-72	80,9
II.	Przychody	X	746.226	971.716	130,2
1.	Składki	0820	650.946	831.392	127,7
2.	Pozostałe przychody	0740, 0920, 0970	95.280	140.324	147,3
III.	Wydatki	X	1.000	969	96,9
1.	Wydatki bieżące (własne)	4300	1.000	969	96,9
IV.	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III)	X	2.300.398	3.271.145	142,2
	z tego:				
1.	Środki pieniężne	X	1.026	1.026	100,0
2.	Ulokowane środki finansowe	X	2.283.499	3.251.057	142,4
3.	Należności	X	15.945	19.134	120,0
4.	Zobowiązania (minus)	X	-72	-72	100,0